

A csapathadtáp kiképzési foglalkozások szemléltetésének fejlesztése

Tóth László alezredes

Az elmúlt években végrehajtott ellenőrzések tapasztalatait elemezve olyan következtetést lehet levonni, hogy a hadtáp személyi állománya háborús feladatokra való felkészítését kizárólagosan nem biztosítja a meglévő „Összkövetelményi Program”-okban szereplő tárgykörök meghatározása, valamint az egyes fogások, ténykedések időnormáit tartalmazó „Harckiképzési normák” kiadása.

Általánosítható az a megállapítás, hogy a tananyag maradandó elsajátításához, az ismeretek készséggé fejlesztéséhez az Összkövetelményi Programoknál, a tankönyveknél és a Kiképzési időnormáknál többre is szükség van. Hiányoznak a kiképzés eredményességét, maradandóságát biztosító különböző oktatási segédeszközök (szemléltető falitablók, diafilmek, rövid oktatófilmek, makettek, metszetek stb.). Ezen segédeszközök a vizuális szemléltetés mellett a fogások és ténykedések egységesítését, a feladatok végrehajtásának egy legcélszerűbb változatát hivatottak a kiképzendő állomány emlékezetében rögzíteni.

A kezdeti lépések már megtörténtek. A közelmúltban kiadásra kerültek a „Hadtáp szakkiképzés” oktató falitablóinak első sorozatai. A kiadott teljes sorozat 19 tablón szemlélteti a hadtáp szakkiképzés során elsajátítandó fontosabb feladatok végrehajtásának lényeges mozzanatait és a végrehajtás időnormáit a „Kiváló”, „Jó” és „Megfelelő” szintű végrehajtás esetére. Ezzel lehet azon követelményeknek is eleget tenni, hogy az egyes feladatok elvégzésének időnormái állandóan a katonák előtt legyenek és azokat a kiképzési év során a rájuk vonatkozó mérvben el is sajátítsák.

A jelenleg kiadott szemléltető eszköz — a teljességre való törekvés nélkül — a hadtáp szakszolgálatának területeiről tartalmaz néhány tablót. Alapvetően a „Harckiképzési normák a hadtáp alegységek (katonák) részére” című segédlet szorosan vett hadtáp szakkiképzési normái kerültek feldolgozásra.

Elképzelés az, hogy a jövőben a szemléltető eszközök kialakításában a kiképzéssel közvetlenül foglalkozók véleményét maximális mértékben kikérjük és felhasználjuk.

Az oktató falitablók elosztása és szemléltetése

Elképzelés az, hogy minden egység, (önálló) alegység csak azokat a tablókat kapja, melyeket a hadtápkiképzés során alkalmazni is tud. Éppen ezért a 14 és 16 fasz-ú tablókat csak a seregtest és magasabbegység hadtáptörzseknek, valamint az érintett hadtáp szakalegységeknek biztosítottuk.

Egyes tablókból viszont annyit adtunk ki, hogy az ellátó szakaszok részére is jut belőlük.

Irányelvként azt tartottuk, hogy minden hadtáptörzs egy összefüggő sorozatot a már kialakított vagy a jövőben kialakítandó tantermében helyez el. Egy sorozat felosztásra kerül az érintett szolgálati ágak (száll. aeg.) részére, melyet az oktatás során alkalmaznak. Ezek a tablók elhelyezhetők az adott alegység kultúrtermében, illetve az alegység körletének folyosóin.

A tablókhoz a sokszorosítást készítő nyomda jóminőségű kartont használt, azonban megóvásuk érdekében a felhasználó csapatoknál további óvintézkedések szükségesek.

Megítélésem szerint aránylag kis költség-ráfordítással a képek bekeretezésével, átlátszó PVC vagy ablaküveg előtét alkalmazásával tartós használatuk jobban biztosítható.

Felmerülhetnek olyan jellegű problémák is, hogy önálló tanterem hiánya miatt közös, vagy „Fegyvernemi” tanteremben kell a képeket elhelyezni, ugyanakkor a rendelkezésre álló falfelület kicsi. Ebben az esetben követhető az az eljárás, hogy egy elfordítható keretben két kép kerül elhelyezésre és a képek megfordításával azt az oldalt teszik láthatóvá, amelyik az oktatás során szükséges. Ez esetben két tabló egy kép részére szükséges területen (falfelületen) helyezhető el.

Találkoztam már olyan ötlet megoldással is, amikor a képeket falba épített, vagy a tanterem egyik sarkában elhelyezett fémrúdon, könyvhöz hasonlóan helyezték el. Előnye, hogy elhelyezéséhez minimális terület, illetve falrész szükséges és a témának megfelelő tabló fordítással szemléltetővé tehető.

A tablók továbbfejlesztése minden egységnél, alegységnél megoldható.

A közeljövőre vonatkozó elképzelések

Az 1970-es kiképzési évben befejezésre kerülnek az előkészületek és várhatóan 1971-ben lesznek kiadva a Hadtáp technikai eszközök részletes megismertetésére vonatkozó oktató falitablók. Tervek szerint 1—1 technikai eszközt 1—2 tabló tartalmaz, ahol szerepelnek a képeken bemutatásra kerülő eszközök főbb harcászati-technikai adatai, az adott eszközzel végrehajtható műveletek és azok megkezdésének és befejezésének sorrendje.

Ugyancsak az 1970. évben kerül előkészítésre és később kiadásra az „Összkövetelményi Program”-ban a hadtápegységek részére előírt komplex foglalkozások valamennyi mozzanatának szemléltető feldolgozása könyv formájába, fekete-fehér nyomással. Ez a segédlet az „Összkövetelményi Program”, illetve a már kiadott tankönyvek képes mellékletét képezi majd.

A könyv nagy segítséget ad a foglalkozásvezető felkészüléséhez és az egyes feladatok végrehajtásában MN szinten egységesíti a fogások, modulatok helyes sorrendjét.

Az 1971-es évektől az oktatás segítése érdekében diaképeken is feldolgozásra kerülnek az „Összkövetelményi Program”-ban meghatározott fontosabb tárgykörök. Ezzel megvalósítható kis helyen nagyobb mennyiségű oktatási segédeszközök tárolása is.

A közeljövőben megkezdődnek a szakkiképzés eredményességét biztosító rövid játékfilmek gyártásának előkészületei is.

E cikk közzétételével segítséget és szempontokat kívántunk adni a jelenleg kiadott oktató falitablók elosztására, felhasználására és megóvására vonatkozóan, továbbá perspektivikusan jelezni akartuk a még megoldandó, de már napirenden szereplő további feladatokat.

Tájékoztatásban ismertetett elgondolásokról az olvasók észrevételeit és javaslatait szívesen fogadjuk, hogy azokat a további munkák során felhasználhassuk.